

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ ІМЕНІ П. Л. ШУПИКА

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ГРАНТРАЙТИНГУ В ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ»

Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Шифр та назва спеціальності	281 Публічне управління та адміністрування
Назва освітньо-наукової програми	Публічне управління та адміністрування
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень
Кафедра	Публічного управління, адміністрування та соціальної роботи
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	вибіркова
Форма навчання	очна

Викладачі

Прізвище, ім'я, по батькові	Обушна Наталія Іванівна
Посада	професор кафедри
Науковий ступінь, вчене звання	доктор наук з державного управління, професор
Електронна адреса	natalia.obushna@gmail.com
Телефон	0682524053
Посилання на профіль викладача	Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=Z4NYU3kAAAAJ&hl=uk ORCID: https://orcid.org/0000-0001-5612-3104 Scopus: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?origin=resultslist&authorId=57329368300

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни	Освітній компонент “Основи грантрайтингу в публічній сфері” є важливою складовою формування профілю фахівця у сфері публічного управління та адміністрування, належить до циклу вибірових дисциплін професійної підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування.
Мета дисципліни	Формування у здобувачів вищої освіти системних знань та сучасного мислення про існуючі методики управління проєктами в публічній сфері та вироблення практичних навичок щодо їх застосування у фандрейзинговій та грантрайтинговій діяльності.
Завдання дисципліни	– Систематизація уявлень про: феномен “проєктного менеджменту” та особливості управління проєктами і програмами в публічній сфері; основні цілі, функції та етапи фандрейзингу та грантрайтингу в публічній сфері; основні відмінності проєкту від проєктної заявки; класифікацію грантів; принципи, специфіку та особливості співпраці з регіональними, міжрегіональними грантовими проєктами, програмами, фондами; особливості пошуку потенційних донорів; та ін. – Формування умінь: генерувати та визначати першочергові ідеї для реалізації проєктів у публічній сфері; аналізувати зацікавлених сторін проєкту, а також ідентифікувати проблеми та цілі проєкту в публічній сфері та встановлювати взаємозв’язки між ними; визначати ефективність і результативність регіональних, державних та міжнародних програм та проєктів; оцінювати й аналізувати привабливість проєктів на альтернативній основі з урахуванням місцевої та державної політики; розробляти якісні проєкти та проєктні заявки для отримання гранту; знаходити та користуватися інформаційними джерелами грантрайтингу; та ін. – Оволодіння навичками: використання сучасних методів та інструментів ефективного планування проєктів, програм і їх реалізації в публічній сфері; здійснення пошуку донора, гранту, діючих програм тощо; розуміння пріоритетів роботи та вимог регіональних програм, фондів, секторальної бюджетної підтримки ЄС та інших донорських структур; успішного координування проєктної діяльності щодо реалізації проєктів; та ін. – Мотивація здобувачів вищої освіти на активну участь, етичну поведінку, відповідальність за результати прийнятих проєктних рішень у сфері публічного управління та адміністрування.

Пререквізити	Дисципліна базується на знаннях дисциплін “Управління науковими проєктами та програмами в публічній сфері”, “Стратегування та управління змінами в публічній сфері” та ін.
Постреквізити	Отримані знання можуть бути використані при підготовці дисертаційної роботи та практичної діяльності у сфері публічного управління та адміністрування.
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Загальні компетентності: ЗК02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання ат/або професійну практику і розв’язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми. ЗК03. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проєкти та автономно працювати під час їх реалізації, виявляти креативність, творчість, адаптивність, і комунікабельність, здатність вчитися, оволодівати новими знаннями. ЗК05. Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво. Спеціальні (фахові) компетентності: СК01. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності. СК02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати аналіз та експертизу стратегічних документів, нормативно-правових актів, аналітичних довідок, пропозицій, доповідей. СК05. Здатність ініціювати, організовувати та керувати інноваційними проєктами на різних рівнях публічного управління та адміністрування. СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення, в тому числі в конфліктних ситуація, а також з метою їх запобігання. СК11. Здатність до розробки науково-обґрунтованих рекомендацій щодо вдосконалення та інноваційного розвитку публічного управління та адміністрування в умовах реформування та суспільних змін.
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг дисципліни: 3 кредити ЄКТС (90 годин). В тому числі: денна форма навчання: лекції – 40 годин, практичні заняття – 36 годин, самостійна робота – 14 годин; заочна форма навчання: лекції – 12 годин, практичні заняття – 10 годин, самостійна робота – 68 години.
Форма підсумкового контролю	Залік

Строки викладання дисципліни	Дисципліна може викладатися у 3-4 семестрі
Програма дисципліни	
Назви тем	
1.	Вступ до проєктного менеджменту в публічній сфері.
2.	Юридичні та етичні аспекти фандрейзингу та грантрайтингу
3.	Управління грантовою діяльністю: теоретичний аспект.
4.	Грантрайтингу: структура проєктної заявки та принципи її написання.
5.	Реалізація та супровід гранту
6.	Штучний інтелект та його роль у грантовій діяльності
7.	Вступ до фандрейзингу в публічній сфері
8.	Типи донорів та джерела фінансування
9.	Методи та інструменти фандрейзингу
10.	Оцінка ефективності фандрейзингу та грантрайтингу
Самостійна робота здобувача освіти	
№ з/п	Зміст самостійної роботи
1.	Охарактеризувати сутність та основні поняття управління проєктами в публічній сфері.
2.	Розглянути теоретичні основи управління грантовою діяльністю в публічній сфері.
3.	З'ясувати особливості фандрейзингової діяльності.
4.	Розглянути структуру проєктної заявки та особливості її складових елементів.
5.	Ознайомитися із етапами та специфікою реалізації та супроводу гранту.
6.	З'ясувати роль штучного інтелекту у сучасній грантовій діяльності.

Самостійна робота являється елементом Навчально-методичного комплексу дисципліни, затверджується кафедрою, підлягає щорічному перегляду з метою дотримання принципів академічної доброчесності здобувачами вищої освіти. Список завдань надається здобувачам на першому занятті з певної теми. Самостійна робота з дисципліни виконується у формі розв'язання задач. Усі завдання самостійної роботи мають бути виконані та здані (надіслані) викладачеві за день до проведення залікового заняття. Розмір шкали ЄКТС за навчальною дисципліною дорівнює 100 балам, а мінімальна позитивна оцінка починається з 61 балу.

Організація навчання

Навчальні технології та форми і засоби навчання

На лекціях чітко та зрозуміло структурується матеріал; зосереджується увага здобувачів на проблемних питаннях; наводяться конкретні приклади практичного застосування отриманих знань; звертаються до зарубіжного досвіду вирішення окремих проблем; заохочуються здобувачі до критичного сприймання нового матеріалу замість пасивного конспектування; використовуються наочні матеріали, схеми, таблиці, моделі, графіки; використовуються технічні засоби навчання: мультимедійний проектор, слайди тощо.

На практичних заняттях запроваджуються різні навчальні технології: розгорнута бесіда, обговорення проблем, дискусії; вирішення ситуаційних вправ; розв'язання проблемних питань; мозковий штурм; кейс-методи; презентації; аналіз конкретної ситуації; робота в малих групах; рольові та ділові ігри; банки візуального супроводження; письмовий контроль знань; індивідуальне та групове опитування; перехресна перевірка завдань з наступною аргументацією виставленої оцінки тощо.

Самостійну роботу здобувача викладач планує разом зі здобувачем, але виконує її здобувачем за завданнями та під методичним керівництвом і контролем викладача; зміст самостійної роботи за темами визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (лекція-монолог, лекція-діалог, проблемна-лекція);
- наочні (презентація, демонстрування опорних сигналів; опорних конспектів);
- практичні методи (вправи; практичні завдання; спостереження).

Методи стимулювання й мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- метод проблемного викладу матеріалу;
- моделювання життєвих ситуацій;

- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід;
- навчальної дискусії;
- навчально-наукова проєктна робота у форматі індивідуальної та командної роботи.

Методи контролю й самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

- усного контролю;
- письмового контролю;
- самоконтролю та взаємоконтролю;
- рецензування відповідей.

Список рекомендованих джерел

Основна література:

1. Про державні цільові програми : Закон України № 1621-IV від 18.03.2004 р. URL : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1621-15>.
2. Про затвердження Порядку розроблення та виконання державних цільових програм : Постанова Кабінету Міністрів України № 106 від 31.01.2007 р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/106-2007-%D0%BF>
3. Про інноваційну діяльність: Закон України від 04.07.2002 № 40-IV . URL : <https://zakon.rada.gov.ua/go/40-15>
4. Про інвестиційну діяльність: Закон України від 18.09.1991 № 1560-XII. Із змінами та доповненнями. URL : <http://zakon1.rada.gov.ua/>.
5. Цілі сталого розвитку 2016-2030. URL : <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholittia/tsili-staloho-rozvytku>.
6. Про публічно-приватне партнерство: Закон України від 19.06.2025 № 4510-IX (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/4510-20>
7. Про соціальні послуги: Закон України від 17.01.2019 № 2671-VIII (із змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2671-19#n107>
8. Корчак Н.М., Обушна Н.І. Управління проєктами в публічній сфері : навчальний посібник. Київ: Вид-во “Каравелла”, 2022. 271 с.
9. Микитюк П. П., Брич В. Я., Микитюк Ю. І., Труш І. М. Управління проєктами: підручник. [для студ. вищ. навч. закл.]. Тернопіль, 2021.
10. Грант: керівництво до дії: посібник / Ващук О., Торбас О., Лемещенко-Лагода В., Сімахова А., Мандич А. За заг. ред. Лемещенко-Лагода В., Сухіх А.; Рада молодих учених при МОН. – Запоріжжя: ФОП Однорог Т.В., 2024 – 114 с.
11. Прикладні аспекти управління проєктами в публічній сфері / за заг. ред. О.В. Кулініча. Х. : ФОП Іванченко І. С., 2018. 93 с.
12. Основи грантрайтингу та управління проєктами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / авт. кол. : В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін.; за заг. ред. О.В. Кулініча. Харків : Золоті сторінки, 2017. 148 с.
13. Сьоме видання Настанови до зводу знань з управління проєктами (Настанова РМВОК) та Стандарт з управління проєктами. Project Management Institute, Inc., 2022. 415 с. URL : <https://pmiukraine.org/pmbok7//>

Додаткова література:

14. Бушуєв С., Бушуєв Д., Бушуєва В., Бушуєва Н., Тихонович Ю. Розробка стратегічного управління проєктами під впливом

- штучного інтелекту. Вісник Національного технічного університету “ХПІ”. Серія: Стратегічне управління, управління портфелями, програмами та проектами, 2024. Вип. 1(8). URL : https://www.researchgate.net/deref/https%3A%2F%2Fdoi.org%2F10.20998%2F2413-3000.2024.8.1?_tp=eyJjb250ZXh0Ijp7ImZpcnN0UGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIiwicGFnZSI6InB1YmxpY2F0aW9uIn19
15. Гранти та стипендії: загальна інформація та рекомендації. URL: <http://inter.bsmu.edu.ua/stipendieta-granti/grantita-stipendiie-zagalna-informacia-ta-rekomendacii>
16. Грантрайтинг : метод. рек. для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / Авт. кол.: О.С. Зінченко, О.В. Кулініч, П.Ю. Куліш ; за заг. ред. О.В. Кулініча. 2-ге вид., доп. і перероб. Харків : Золоті сторінки, 2015. 80 с. URL : <https://learn.ztu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=32592>
17. Данченко О.Б., Занора В.О. Проектний менеджмент: управління ризиками та змінами в процесах прийняття управлінських рішень : монографія. Черкаси : ПП Чабаненко Ю.А., 2019. 278 с.
18. Когон К. Керування проектами. К. : Фабула, 2018. 240 с.
19. Кобеля-Звір М.Я. Методика та стратегія залучення грантових ресурсів. Львів : Сполом, 2022. 268 с.
20. Розробка повної форми заявки : практичний посібник / Проект Європейського Союзу. Підтримка регіонального розвитку в Україні. URL: http://surdp.eu/uploads/files/SURDP_Manuals/Project_Concept_Development_Manual_UA.pdf
21. Розробка концептуальної ноти проекту : практичний посібник / Проект Європейського Союзу. Підтримка регіонального розвитку в Україні. URL: http://surdp.eu/uploads/files/SURDP_Manuals/Project_Concept_Development_Manual_UA.pdf
22. Рекомендації щодо участі у грантових програмах. URL : https://krliman.gov.ua/upload/editor/grant_rr.pdf
23. Ричкіна Л.В. Теоретичні основи управління проектним процесом на рівні громади. URL : <http://www.kbuapa.kharkov.ua/e-book/apdu/2015-1/doc/1/07.pdf>
24. Сазерленд Дж. Scrum. Навчись робити вдвічі більше за менший час. К. : Книжковий клуб 11 “Клуб сімейного дозвілля”. 2022. 280 с.
25. Стратегія розвитку штучного інтелекту в Україні: монографія /За заг. ред. А.І.Шевченка. Київ: ППШ, 2023. 305 с.
26. Управління інноваційними проектами : навч. посібник / Уклад.: Н.Н. Пойда-Носик, І.І. Черленяк. Ужгород : Вид-во УжНУ “Говерла”, 2017. 360 с.
27. Хігні Дж. Основи управління проектами. К.: Фабула, 2020. 272 с.
28. Чернявська І. Застосування проектного підходу у сфері управління закладами охорони здоров'я. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія “Економічні науки”. 2024. Вип. 3. С. 74-79. <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2024-3-10>

Інформаційні ресурси:

29. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>
30. Верховна Рада України. Офіційний веб-портал. URL : <http://www.rada.gov.ua>
31. Національне агентство України з питань державної служби. URL : <http://www.nads.gov.ua>.
- 32 Національний фонд досліджень України – <https://nrfu.org.ua/>
33. Українська асоціація управління проектами. URL : <http://cert.upma.kiev.ua/>

Загальна схема оцінювання

Сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Пояснення
100 балів		залік/іспит	
90 – 100	A	зараховано/оцінка	відмінне виконання
82 – 89	B		вище середнього рівня
75 – 81	C		загалом хороша робота
68 – 74	D		непогано
61 - 67	E		виконання відповідає мінімальним критеріям
35 – 60	FX	не зараховано	необхідне перескладання
1 - 34	F		необхідне повторне вивчення дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються наступним чином:
		для іспиту	для заліку		Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою. Підсумкова оцінка курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи; оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань. Підсумкова оцінка виставляється після повного вивчення навчальної дисципліни, що виводиться як сума проміжних оцінок за змістові модулі.
90-100	A	Відмінно	зараховано		
82-89	B	Добре			
75-81	C				
68-74	D	Задовільно			
61-67	E				
35-60	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання			

1-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано		
------	---	---	---------------	--	--

Політика опанування дисципліни

Здобувач вищої освіти зобов'язаний:

- 1) виконувати вимоги освітньої програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання:
 - не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
 - брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, практичних занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, виконувати передбачені курсом вправи та тестові завдання;
 - здійснювати самостійну підготовку до занять згідно з затвердженим планом;
 - відпрацьовувати пропущені заняття (лекції, практичні, семінарські) у вигляді рефератів, презентацій інших видів робіт згідно з темою заняття під час консультацій викладача за розкладом кафедри не пізніше завершення семестру;
 - складати згідно з графіком поточний модульний контроль (ІНДЗ, контрольна робота) з дисципліни;
- 2) дотримуватись академічної доброчесності:
 - самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
 - посилатись на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
 - дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
 - надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

 - повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
 - повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
 - відрахування з Університету.